

Polemika do polemiki o czasopismach naukowych

Bardzo szanuję Profesora Jerzego Fedorowskiego. Miałem przyjemność i zaszczyt pracować z Nim przez trzy lata w jednym z zespołów Komitetu Badań Naukowych. On pamięta mnie z tych czasów jako radykała, ja zaś pamiętam Pana Profesora jako osobę owszem, impulsywną, ale równocześnie zawsze rzetelną i uczciwą, z którą przyjemnie było prowadzić twórcze polemiki.

Rzeczywiście, moje poglądy są radykalne, ale nie aż tak, jak twierdzi Profesor Fedorowski w swojej polemice (*PAUza Akademicka* nr 33/34, 9-16 kwietnia 2009). Profesor pisze:

Nie czym innym, jak absurdem, jest propozycja zamknięcia wszystkich polskich czasopism naukowych z niemal wszystkich dziedzin.

Pan Profesor raczył tu zradykalizować moje własne poglądy. W swojej wypowiedzi (*Pauza 14*) napisałem:

Uważam, że wszystkie czasopisma polskie wydawane w Polsce z zakresu moich specjalności (a więc wymienionych przeze mnie: biologii molekularnej, biologii komórki, biochemii i biofizyki) publikujące oryginalne wyniki powinny zostać zamknięte, a przynajmniej nie powinny być finansowane z budżetu nauki.

Moja wypowiedź nie dotyczyła więc wszystkich polskich czasopism z tych dyscyplin naukowych, ale tylko tych, które publikują oryginalne wyniki. Wyraźnie rozgraniczyłem tę kategorię czasopism oraz czasopisma drukujące prace przeglądowe w języku polskim. Potrzebę ich istnienia uzasadniłem w swoim tekście. Ponadto, moja wypowiedź dotyczyła czterech dyscyplin naukowych spośród jednej dziedziny naukowej. W Polsce mamy zdefiniowanych 21 dziedzin naukowych i ponad 80 dyscyplin naukowych. Czy moja wypowiedź dotyczyła wobec tego „niemal wszystkich dziedzin”, jak pisze Profesor Fedorowski? Dla uczciwości polemiki muszę uzupełnić, że w uwagach ogólnych przedstawiam podobny pogląd, jednak już w mniej kategoriycznym tonie, w odniesieniu do nauk ścisłych, nauk o życiu i o Ziemi oraz nauk medycznych. Tutaj jednak zastrzegam wyjątki (np. matematykę),

jak też kontekst takiego radykalnego posunięcia, które nic by nie dało, jeśli nie wprowadzimy innych niż obecne zasad oceny dorobku naukowego:

(...) nawet jeśli zaprzestalibyśmy utrzymywania z budżetu nauki polskich czasopism naukowych, to zawsze znajdą się w innych krajach podobne lokalne czasopisma, które publikują byle co.

Nie mogę natomiast polemizować z zdaniem profesora Fedorowskiego:

(...) idąc dalej tym tropem (chodzi o przypisywany mi postulat zamknięcia wszystkich polskich czasopism z niemal wszystkich dziedzin – MŻ) można zaproponować zamknięcie wszystkich polskich uczelni, z Uniwersytetem Jagiellońskim włącznie (...).

Sądzę, że nie ma potrzeby odnoszenia się do stwierdzeń, których nigdy nie formułowałem i które nie mają nic wspólnego z prezentowanymi przeze mnie opiniami na temat polskich czasopism naukowych. Dodam tylko, że dobre polskie uczelnie, w tym Uniwersytet Jagielloński, bronią się same, między innymi tym, że ich pracownicy publikują prace w czasopismach naukowych rozpoznawanych przez międzynarodowe środowisko naukowe.

Odnosząc się do podniesionego przez profesora Fedorowskiego argumentu patriotyzmu – uważam, że dla budowania poczucia wartości narodowej i wizerunku naszej nauki w świecie dużo większe znaczenie niż utrzymywanie słabych lub średnich czasopism tylko dlatego, że są wydawane w Polsce, jest publikowanie prac naukowych wykonanych w Polsce i z adresem polskim w najlepszych czasopismach naukowych na świecie. Kulturotwórcza rola nauki polega między innymi na tym, że powinniśmy – jako badacze – pracować na to, by Polska kojarzyła się z dobrze wyedukowanym społeczeństwem i z naukowcami publikującymi bez kompleksów w najlepszych czasopismach naukowych.

MACIEJ ŻYLICZ

Wydawnictwo PAU poleca ...

JĘZYKOZNAWSTWO HISTORYCZNE I TYPOLOGICZNE W 100-lecie urodzin Profesora Tadeusza Milewskiego

PRZEDMOWA (fragm.)

Przypadające w 2006 roku stulecie urodzin Profesora Tadeusza Milewskiego (17 V 1906–5 III 1966), jednego z największych językoznawców polskich XX wieku, stało się okazją do zorganizowania przez Wydział Filologiczny PAU konferencji poświęconej problemom językoznawstwa typologicznego i historycznego oraz wkładowi Profesora Milewskiego w te dziedziny wiedzy o języku.

W dwudniowym spotkaniu naukowym (12–13 XII 2006) wzięli udział językoznawcy kilku pokoleń, poczynając od przedwojennych uczniów Tadeusza Milewskiego po najmłodsze pokolenie badaczy, którzy znają Profesora tylko z jego publikacji naukowych. W posiedzeniach uczestniczyli też członkowie Polskiej Akademii Umiejętności, która zapewniła druk referatów w postaci niniejszego tomu.

Przedstawione na konferencji wspomnienia i referaty dotyczyły osoby Profesora Milewskiego, jego wojennych losów, koncepcji naukowych oraz uprawianych przez niego dziedzin językoznawstwa, przy czym tematyka ogólnojęzykoznawcza została włączona do językoznawstwa typologicznego, zaś referaty z zakresu językoznawstwa historycznego zostały ugrupowane w kolejności: języki indoeuropejskie, języki słowiańskie, język polski.

W niektórych artykułach znalazły się pewne sformułowania i objaśnienia, które mogą budzić wątpliwości, ale zgodnie ze stosowaną przez Profesora Milewskiego zasadą, każdy uczony ma prawo do prezentacji własnego stanowiska i bierze za nie odpowiedzialność naukową.

